

EUROPOS KOMISIJA

**Metinio apibendrinimo, susijusio su
struktūriniais veiksmais ir Europos žuvininkystės fondu,
gairės (pataisytos 2009 m.)
(pagal pataisyto Finansinio reglamento¹ 53b straipsnio 3 dalį)**

Tai Komisijos tarnybų parengtas darbinis dokumentas. Remiantis taikomais Bendrijos teisės aktais jame pateikiamos valdžios institucijoms, praktikams, (galimiems) pagalbos gavėjams ir kitoms įstaigoms, dalyvaujančioms stebint, kontroliuojant arba įgyvendinant sanglaudos politiką, skirtos techninės šios srities Bendrijos taisyklių aiškinimo ir taikymo gairės. Šio darbinio dokumento paskirtis – paaiškinti Komisijos tarnyboms minėtąsias taisykles ir padėti vykdyti veiklos programas ir paskatinti gerosios patirties sklaidą. Tačiau šios gairės turi būti taikomos atsižvelgiant į Teisingumo Teismo ir Pirmosios instancijos teismo aiškinimą ir tobulinamą Komisijos sprendimų priėmimo praktiką.

¹ 2006 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1995/2006, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento.

1. TEISINIAI REIKALAVIMAI

Tarpinstitucinio susitarimo 44 punkte teigiama²:

„Institucijos sutaria, kad svarbu stiprinti vidaus kontrolę nesukuriant papildomos administracinės naštos, o tam būtina supaprastinti susijusius teisės aktus. Šiame kontekste pirmenybė pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomų lėšų atžvilgiu bus teikiama patikimam finansų valdymui siekiant teigiamo patikinimo pareiškimo. (...) Todėl valstybės narės įsipareigoja kasmet parengti atitinkamo nacionalinio lygio santrauką apie atliekamus auditus ir pateikiamas deklaracijas.“

Siekdama įgyvendinti šį susitarimą, 2006 m. Taryba pataisė EB biudžetui taikomą Finansinį reglamentą. Naujojoje Reglamento (EB) Nr. 1995/2006 53b straipsnio 3 dalyje nustatyta: *„Valstybės narės atitinkamu nacionaliniu lygiu parengia metinį atlikto audito ir deklaracijų apibendrinimą“*.

53b straipsnio 3 dalis įgyvendinta taikant pataisytą Finansinio reglamento įgyvendinimo taisyklių³ 42a straipsnį:

1. *Santrauką pateikia atitinkama valdžios institucija arba įstaiga, kurią paskiria valstybė narė susijusių išlaidų srityje pagal konkreitiems sektoriams taikomas taisykles.*
2. *Su auditais susijusi santrauka:*
 - a) *žemės ūkio sektoriuje apima sertifikavimo įstaigų nustatytus pažymėjimus ir struktūrinių bei kitų panašių priemonių atveju – audito institucijų pateiktas audito nuomones;*
 - b) *pateikiama iki kitų metų vasario 15 d., pasibaigus audito veiklos, susijusios su žemės ūkio išlaidų ir struktūrinių bei kitų panašių priemonių, metams.*
3. *Su pateiktais pareiškimais susijusi santrauka:*
 - a) *žemės ūkio sektoriuje apima mokėjimus atliekančių agentūrų teikiamus patikinimo pareiškimus ir struktūrinių ir kitų panašių priemonių atveju – sertifikavimo įstaigų pažymėjimus;*
 - b) *pateikiama iki kitų metų vasario 15 d., pasibaigus žemės ūkio išlaidų ir struktūrinių bei kitų panašių priemonių, finansiniams metams.*

Šiose gairėse pateikiamos rekomendacijos, kaip reikėtų įgyvendinti šias nuostatas struktūrinių fondų, Sanglaudos fondo ir Europos žuvininkystės fondo (toliau – fondai) atžvilgiu, siekiant parengti tarpinstitucinio susitarimo tikslus atitinančią nuoseklią, palyginamą bei naudingą informaciją, visų pirma siekiant teigiamo patikinimo pareiškimo ir atsižvelgiant į Europos Audito Rūmų paskelbtą nuomonę Nr. 6/2007. Europos žuvininkystės fondas įtraukiamas dėl to, kad tai yra bendrai valdomas fondas ir į struktūrinius veiksmus panaši priemonė.

² OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

³ 2007 m. balandžio 23 d. Komisijos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 478/2007 (OL L 111, 2007 4 28).

2. PRAKTINIS ĮGYVENDINIMAS

Komisija patvirtina, kad teisės tarnyba pateikė savo oficialią nuomonę, kad Finansinio reglamento 53b straipsnio 3 dalies nuostatos taikomos visoms EB išlaidoms, įskaitant 2000–2006 m. laikotarpį.

2.1. Kam bus naudojamas metinis apibendrinimas?

Metiniu apibendrinimu siekiama, veikiant pagal pasidalijamojo valdymo principą, gerinti rizikos valdymą ir stiprinti valstybių narių ir Komisijos atskaitomybę dėl bendrai valdomų ES lėšų naudojimo. Todėl pateikus jį laiku, metinis apibendrinimas suteiktų svarbios informacijos kiekvieno generalinio direktorato rengiamai metinei veiklos ataskaitai apie fondų valdymą ir generalinio direktoriaus patikinimo pareiškimui, kad ES biudžeto išlaidos tvarkingos ir teisėtos.

Pamatinis metinių apibendrinimų sudarymo procesas yra naudingas pats savaime, kai padeda didinti informuotumą apie Bendrijos lėšų finansinį valdymą nacionaliniu lygmeniu. Pritaikytos korekcinės priemonės ir pagerintos valdymo procedūros padės toliau tobulėti šioje srityje. Rekomenduojama bendroji analizė (2.6.3) ir patikinimo pareiškimas (2.9) atlieka svarbų vaidmenį siekiant norimo metinių apibendrinimų poveikio ateityje.

Komisijai metiniai apibendrinimai galėtų tapti svarbiu ir patikimu patikinimo šaltiniu, jei būtų pateikiama papildoma pridėtinę vertę turinti informacija. Metiniai apibendrinimai ir nacionaliniai pareiškimai (žr. 2.8 skirsnį) gali atlikti ypač svarbų vaidmenį kaip papildomas valstybės narės patikinimo šaltinis, jei Komisija nusprendžia taikyti Reglamento Nr. 1083/2006 73 straipsnio 3 dalį, taip sumažindama pačios atliekamą audito darbą ir iš esmės jį patikėdama valstybei narei. Tai turėtų skatinti valstybes nares didinti metinių apibendrinimų pridėtinę vertę ir iširti galimybę savanoriškai pateikti nacionalinį pareiškimą.

2.2. Kas rengs metinį apibendrinimą?

Pagal Finansinį reglamentą kiekviena valstybė narė gali paskirti instituciją arba įstaigą („paskirtoji įstaiga“) metiniam apibendrinimui rengti. Apibendrinimas turi būti pateiktas už atitinkamą išlaidų sritį, šiuo atveju fondus. Finansiniame reglamente nustatyta, kad kiekviena valstybė narė turi pateikti metinį apibendrinimą. Taigi kiekvienos valstybės narės paskirtoji įstaiga turėtų parengti vieną apibendrinimą, apimančią abu – 2000–2006 m. ir 2007–2013 m. – fondų programavimo laikotarpius.

Todėl paskirtoji įstaiga, jau veikianti arba neseniai įsteigta, turi būti bendrai skiriama nuosekliai ir laiku koordinuoti, rinkti bei kaupti visą atitinkamą informaciją ir tuo pačiu metu pateikti su auditu ir pareiškimais susijusias dalis. Paskirtoji įstaiga turėtų būti įstaiga, atsakinga už patikinimo dėl ES lėšų naudojimo valstybėje narėje pateikimą. Paskirtoji įstaiga gali įgalioti įvairias įstaigas kaupti su auditu ir pareiškimais susijusią informaciją. Apibendrinimą pasirašys šios paskirtosios įstaigos vadovas.

Valstybės narės su federaline ar sąjungine administracine struktūra turėtų pateikti metinį apibendrinimą pagal savo konstitucinius, administracinius ir teisinius reikalavimus, tačiau neprieštaraudamos Finansinio reglamento 53b straipsnio 3 dalies bendram tikslui, taigi Komisija turėtų gauti metinį apibendrinimą, kurį parengė ir už kurį yra atskaitinga (-os) valstybės narės kompetentinga (-os) institucijos (-os).

Be to, atsižvelgdama į tarpinstitucinio susitarimo, kuriuo raginama stiprinti nacionalinę atskaitomybę, esmę ir tikslą, Komisija ragina nacionaliniu lygmeniu koordinuojančias įstaigas rinkti ir tikrinti gautus indėlius į metinį apibendrinimą, siekiant užtikrinti, kad būtų pateikta būtiniausia reikalaujama informacija (užbaigtumas). Šie dokumentai turi būti persiųsti Komisijai vienu kartu.

2.3. Kada reikės pateikti metinį apibendrinimą?

Finansinio reglamento įgyvendinimo taisyklių 42a straipsnyje nustatyta, kad paskirtoji įstaiga pateikia visą informaciją Komisijai iki kitų ES biudžetinių metų vasario 15 d.

2.4. Kaip jis turėtų būti pateikiamas?

Siekiant palengvinti persiuntimą, rekomenduojama metinį apibendrinimą (už abu programavimo laikotarpius) siųsti tik naudojantis SFC 2007 (Europos bendrijos lėšų valdymo 2007–2013 m. laikotarpiu sistema), kad būtų išvengta persiuntimo keliais būdais (el. paštu ir paštu). SFC 2007 pritaikyta, kad į ją būtų įmanoma įkelti ir persiųsti metinio apibendrinimo dokumentus naudojantis meniu funkcijos „Strateginio planavimo arba metinis apibendrinimas“ struktūrizuota versija, kurios lentelės jau parengtos, kad valstybės narės galėtų jas užpildyti. Neturintieji prieigos prie duomenų bazės turi gauti administratoriaus vardą savo valstybėje narėje, kreipdamiesi adresu sfc2007-info@ec.europa.eu.

2.5. Kokią formą reikėtų pasirinkti?

Metinis apibendrinimas turėtų būti pateiktas pagal šių gairių priede nurodytą pavyzdį.

2.6. Kas turėtų būti įtraukta į metinį apibendrinimą?

Atliekant metinį apibendrinimą turėtų būti pateikiama išsami apžvalginė informacija apie patikinimą, atlikus audito veiklą ir baigus sertifikavimo procesą. Apibendrinimą sudarys dvi dalys, kurioje bus apžvelgiamos patvirtintos išlaidos bei audito veikla ir (arba) pateikti rezultatai metais, einančiais iki tų metų, kuriais teikiama ataskaita.

2.6.1. Patvirtintos išlaidos. 1 dalis

- ✓ Atliekant metinį apibendrinimą valstybės narės lygmeniu turėtų būti apibendrinamos visos išlaidos, patvirtintos finansiniais metais pagal kiekvieną veiklos programą, Sanglaudos fondo projektą, laikotarpį bei fondą. Reikia pažymėti, kad būtina nurodyti patvirtintą N ataskaitiniais metais ir valstybės narės Komisijai deklaruotą sumą, nurodytą N metų sausio 1 d. – gruodžio 31 d. atsiųstose išlaidų ataskaitose, neatsižvelgiant į tai, kada šios sumos buvo išmokėtos paramos gavėjams ir kada jas atitinkamai išmokėjo Komisija.
- ✓ Dėl 2000–2006 m. išlaidų, į metinį apibendrinimą reikia įtraukti visas iki gruodžio 31 d. (žr. išsiuntimo datą ant voko) Komisijai pateiktose deklaracijose nurodytas išlaidas. Kadangi deklaruotos išlaidos yra kaupiamosios, paskutinėje deklaracijoje už praėjusius N-1 metus

(pvz., 2007 m.) nurodytos išlaidos turės būti išskaičiuotos iš paskutinėje deklaracijoje už ataskaitinius metus N (pvz., 2008 m.) nurodytų išlaidų, kad būtų gautos tik už ataskaitinius metus deklaruotos išlaidos.

- ✓ Dėl 2007–2013 m. išlaidų, valstybės narės turi patvirtinti, kad patvirtintos išlaidos, nurodytos informacinėse finansų stebėsenos sistemose, sutampa su SFC 2007 iki gruodžio 31 d. pateiktomis sumomis. Visi neatitikimai turėtų būti paaiškinti.
- ✓ Jei valstybės narės negali įkelti informacijos apie patvirtintas išlaidas (1.2.1. lentelė) tiesiogiai į SFC 2007, jų prašoma naudotis priede pateiktomis *Excel* formato lentelėmis.
- ✓ Informacija apie panaikintas, susigražintas ir susigražintinas sumas neturi būti pateikiama metiniame apibendrinime ir turėtų būti pateikta Komisijai tik konkreitiems sektoriams taikomose nuostatose nustatyta dieną⁴.

2.6.2. Audito veikla. 2 dalis

- ✓ Audito veiklos atžvilgiu, informacijai apie programavimo laikotarpius 2000–2006 m. ir 2007–2013 m. taikomi skirtingi reikalavimai:
- Iki N+1 m. vasario 15 d. teikiant informaciją apie 2007–2013 m. laikotarpį, metiniame apibendrinime turi būti pateikiama audito nuomonių ir atitinkamos esminės informacijos, gautos iš metinių kontrolės ataskaitų, įskaitant klaidų lygį, kurias apie kiekvieną veiklos programą iki N metų gruodžio 31 d. Komisijai pateikė kiekviena audito institucija, vadovaudamasi Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006 62 straipsnio 1 dalies d punktu ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1198/2006 61 straipsnio 1 dalies e punktu, santrauka. Jei valstybė narė turi tik vieną fondui ar visiems fondams skirtą audito instituciją, skelbiančią vieną bendrą audito nuomonę ir metinę kontrolės ataskaitą, šios informacijos pateikti nereikia.

Be to, esant galutiniams audito rezultatams ir pasibaigus audito institucijos ir audituojamosios įstaigos prieštarų nuomonių nagrinėjimo procedūrai, reikėtų pranešti apie visas N metų liepos 1 d.–gruodžio 31 d. atlikto sistemų audito išvadas, kurios galėtų būti laikomos svarbiomis N metų išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimui.

Metiniu apibendrinimu nepakeičiama audito institucijos pasirašyta metinė kontrolės ataskaita ir audito nuomonė apie kiekvieną 2007–2013 m. veiklos programą.

- Teikiant informaciją apie 2000–2006 m., vasario 15 d. pateiktame N+1 metų apibendrinime turi būti įtraukta ši informacija, paprastai teikiama metiniams dvišaliams koordinavimo posėdžiams pagal Reglamento (EB) Nr. 1260/1999⁵ 38 straipsnio 3 dalį:
 - pagal Reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 ir 15 straipsnius valstybėje narėje atlikto N metų sistemų audito pagrindinės išvados. Jos turėtų apimti galutinius audito rezultatus, kurių atžvilgiu audito institucijos ir audituojamosios įstaigos jau užbaigė prieštarų nuomonių nagrinėjimo procedūrą;
 - informacija apie veiklos tikrinimą pagal 10 straipsnį pažangą (patikrintų sukauptų išlaidų, kurios buvo deklaruotos, procentinė dalis). Jeigu patikrinimų, kurie nurodyti

⁴ Iki kiekvienų metų kovo 31 d. – per 2007–2013 m. laikotarpį, 2009 m. rugsėjo 1 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 846/2009, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1828/2006, 20 straipsnio 2 dalis, ir per 2000–2006 m. laikotarpį, 2006 m. paskelbtos gairės dėl susigražintų lėšų ir 2006 m. gruodžio 22 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1978/2006, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 448/2001.

⁵ Arba pagal atitinkamas Sanglaudos fondui taikomas nuostatas, Reglamento (EB) Nr. 1386/2002 9–12 straipsnius ir Sanglaudos fondui taikomą derinimo tvarką.

2.2. lentelės stulpelyje „Patikrintos sukauptos išlaidos“, galutinis terminas yra ankstesnis nei N metų gruodžio 31 d., tai reikėtų nurodyti;

- tolesni veiksmai, susiję su išvadomis apie sistemingas problemas, nustatytas naujausiose metinėse kontrolės ataskaitose (pateiktose N metais);
- duomenys apie klaidų lygį, nustatytą atliekant veiksmų auditą, kaip pateikta naujausiose metinėse veiklos ataskaitose.

Jei valstybė narė iki vasario 15 d. pateikia metines kontrolės ataskaitas, kurių reikalaujama pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 dėl struktūrinių fondų 13 straipsnį ir Komisijos reglamento (EB) Nr. 1386/2002 dėl Sanglaudos fondo 12 straipsnį, pateikdama suvestinę informaciją pagal priedo 2.2. lentelę, ataskaitos gali būti laikomos atitinkančiomis metinio apibendrinimo reikalavimus, susijusius su audito veikla.

Nors nėra reikalavimo pateikti metinę kontrolės ataskaitą⁶ už laikotarpį po 2008 m. gruodžio 31 d., valstybių narių vis dėlto prašoma pateikti 2.2 lentelėje nurodytus duomenis, kad Komisija turėtų naujausią informaciją.

- Taikytina abiem laikotarpiams. Glaudus Komisijos ir valstybių narių audito institucijų bendradarbiavimas visuomet buvo svarbus integruotos vidaus kontrolės sistemos aspektas. Jis darosi vis svarbesnis nauju programavimo laikotarpiu ir audito institucijai turint prievolę pateikti metinę kontrolės ataskaitą ir nuomonę. Kaip nurodyta metinės kontrolės ataskaitos gairėse, jei iki ataskaitos pateikimo dienos (gruodžio 31 d.) yra bet kokios kitos informacijos, kuri atrodo pakankamai aktuali ir svarbi, kad ją reikėtų pateikti Komisijai, rekomenduojama tokią informaciją pateikti. Tai gali apimti bet kokius svarbius: a) vėlesnius įvykius; b) organizacinius pokyčius arba c) kitus klausimus, apie kuriuos, audito institucijos nuomone, Komisija turi žinoti (pvz., svarbūs išankstiniai audito rezultatai). Pranešdama apie aktualius vėlesnius įvykius, turinčius įtakos patikinimui, audito institucija turėtų remtis savo profesiniu vertinimu. Tos pačios informacijos prašoma pateikiant duomenis metiniame apibendrinime (iki ataskaitos pateikimo dienos, t. y. vasario 15 d.).

2.6.3. Bendra analizė

Nors 53b straipsnio 3 dalyje nėra nustatytos formalios teisinės prievolės, siekiant didesnės naudos, valstybėms narėms rekomenduojama išnagrinėti abejose metinio apibendrinimo dalyse pateiktos informacijos rezultatus, kad būtų nustatytas bendras poveikis kiekvienos valstybės narės lygmeniu, pateikiant visus sistemingsus trūkumus, apibendrinant pagrindinius bendrus ir (arba) horizontaliuosius klausimus ir nurodant visus veiksmus, kurių dėl to buvo imtasi arba reikia imtis.

Ši paskirtosios įstaigos atliekama bendra analizė yra naudinga pačiai valstybei narei, kuri atsako už jos parengimą, nes taip gaunama vertinga informacija ir nustatoma geroji patirtis, kurią galima centralizuotai perduoti įvairioms atsakingoms institucijoms, siekiant didinti valdymo ir kontrolės sistemų veiksmingumą ir užtikrinti geresnį suderinimą.

Komisija remsis minėta analize Generalinių direktoratų metinėse veiklos ataskaitose kaip papildomu informacijos šaltiniu, atlikdama valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemų vertinimą.

Bendroje analizėje svarstytinų klausimų pavyzdžiai⁷:

⁶ Apie audito veiklą 2000–2006 m. laikotarpiu, vykdytą po 2008 m. gruodžio 31 d., pranešama Komisijai skirtame galutiniame pareiškime, o ne atskiroje metinėje kontrolės ataskaitoje.

– nustatyti sisteminius trūkumus ir paaiškinti veiksmus, kurių jau imtasi arba kurie dar vykdomi: sisteminiai trūkumai paprastai būdingi sistemai ir gali turėti poveikio išlaidoms. Šiuo atveju juos reikia greitai išnagrinėti ir imtis priemonių nustatytoms problemoms spręsti. Jei valstybė narė nusprendė savo iniciatyva nustoti teikti tarpines išlaidų ataskaitas, tai turėtų būti nurodyta. Taip pat būtina nurodyti veiksmus, kurių imtasi ar bus imtasi Komisijai jau patvirtintoms išlaidoms koreguoti;

– įvairioms sritims aktualios ir horizontalaus pobūdžio problemos – konkrečios teminės problemos, galinčios turėti poveikio kelioms veiksmų programoms, pavyzdžiui, panašios informacinių technologijų problemos, viešųjų pirkimų pažeidimai, valstybės pagalbos teikimo pažeidimai. Apžvelgdama nustatytų įvairioms sritims aktualių ir horizontalaus pobūdžio problemų rūšį, valstybė narė turėtų įvertinti mastą (apskaičiuoti finansinį trūkumų poveikį) ir apsvarstyti pagrindines šių įvairioms sritims aktualių ir horizontalaus pobūdžio problemų priežastis bei veiksmus, kurių reikia imtis žvelgiant iš nacionalinės perspektyvos, t.y. tolesnės konsultacijos (nacionalinėms institucijoms, paramos gavėjams), mokymai, vidaus procedūrų pakeitimai, nacionalinis veiksmų planas ir t. t.;

– veiksmai, kurių imtasi – tais atvejais, kai ėmusis veiksmų trūkumai buvo sėkmingai pašalinti, reikėtų nacionaliniu lygmeniu apsvarstyti, ar šiuos veiksmus galima pritaikyti kitoms veiksmų programoms, regionams ir t. t. Gerosios patirties nustatymas ir informacijos sklaida yra ypač svarbūs gerinant vidaus kontrolę ir derinimą visais lygmenimis.

Kiti svarstyliniai klausimai:

– nustatyti aukšto klaidų lygio priežastis ir veiksmus, kurių imtasi jam mažinti;

– apsvarstyti svarbių tolesnių įvykių ir t. t. rezultatus ir nurodyti, ar jie kelia pavojų ES lėšoms ar tinkamam sistemų veikimui;

– nustatyti neatitikimus tarp metodų ir procedūrų ir nuspręsti, ar reikia imtis veiksmų, ar jų jau imtasi;

– nustatyti gerą patirtį ir sukauptas praktines žinias, bei nurodyti, ar jos buvo pritaikytos kitiems regionams ir programoms;

– reikėtų nurodyti, kad nėra (arba ataskaitą teikiančios įstaigos žiniomis nėra) duomenų, leidžiančių įtarti sukčiavimą arba interesų ar nepriklausomumo konfliktą;

– nurodyti, ar taikytas dalinis užbaigimas bei jo privalumas ir trūkumas (jei yra);

– nurodyti visus galimos rizikos, susijusios su užbaigimu, požymius ir veiksmus, kurių imtasi;

– paaiškinti supaprastintų sąnaudų modelio taikymą programose, kurių auditas atliktas per ataskaitinį laikotarpį ir šio metodo privalumus bei trūkumus (jei yra);

– nurodyti korekcines priemones, kurias vietos institucijos įgyvendino Komisijai nutraukus ar sustabdžius mokėjimus, ir (arba) abejones, išreikštas generalinio direktorato ankstesnių metų metinėse veiklos ataskaitose, bei šių veiksmų poveikį bendroms išvadoms, kurias galėjo padaryti valstybės narės.

⁷ Pateikiami tik kaip pavyzdžiai ir nėra nei išsamūs, nei taikytini visoms valstybėms narėms. Kiekviena valstybė narė turi pati nustatyti ir pateikti aktualiausia jos padėčiai būdingą informaciją.

Bendra ES lėšų valdymo apžvalga turi pridėtinės vertės ir valstybei narei, ir Komisijai. Valstybės narės gaunama nauda yra informuotumas ir žinios apie rizikos pobūdį ir sritį bei patikinimo ir atskaitomybės proceso stiprinimas, o šie veiksniai gali padėti gerinti valdymo ir kontrolės sistemą, didinti veiksmingumą, mažinti pažeidimų skaičių ir galiausiai – iš esmės sumažinti klaidų lygį.

2.7. Ar į metinį apibendrinimą reikėtų įtraukti INTERREG programas ir Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą?

Iš esmės Finansinio reglamento 53b straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas taikomas visoms programoms, įskaitant INTERREG ir Europos teritorinio bendradarbiavimo (toliau – ETB) tikslą. Kadangi pirmieji metinio apibendrinimo atlikimo metai buvo pereinamieji, INTERREG ir ETB tikslų programos nebuvo įtrauktos. Nuo tada, kadangi valstybės narės geriau suvokia su šiuo reikalavimu susijusius Komisijos lūkesčius, pirmaujančiosios valstybės narės, atlikdamos metinį apibendrinimą, privalės įtraukti ir INTERREG bei ETB tikslo programas, kaip nurodyta toliau.

Už informacijos teikimą pagal metinio apibendrinimo 1 dalį atsakinga valstybė narė, kurioje įsisteigusi 2000–2006 m. INTERREG programų mokėjimo institucija arba 2007–2013 m. ETB programų tvirtinančioji institucija. Už informacijos teikimą pagal metinio apibendrinimo 2 dalį atsakinga valstybė narė, kurioje įsisteigusi institucija, atsakinga už INTERREG III programų ataskaitų derinimą pagal Reglamento (EB) Nr. 438/2001 13 straipsnį ir valstybė narė, kurioje įsikūrusi ETB programų audito institucija. Todėl gali būti taip, kad informaciją pagal metinio apibendrinimo 1 dalį teiks viena valstybė narė, o informaciją pagal metinio apibendrinimo 2 dalį – kita valstybė narė, nebent būtų pasiektas abipusis susitarimas, kad viena valstybė narė turėtų būti atsakinga už informacijos pateikimą abiejose dalyse.

Reikėtų pažymėti, kad informacija apie ETB ir INTERREG programas lentelėse pateikiama atskirai, ne kaip ERPF dalis.

2.8. Kaip metinis apibendrinimas susiję su savanoriškai teikiamais nacionaliniais pareiškimais⁸?

Kadangi reikalavimas teikti metinį apibendrinimą pagal Finansinio reglamento 53b straipsnio 3 dalį yra formalus teisinis reikalavimas, jo negali pakeisti nacionalinis pareiškimas. Tačiau Komisija kartu su valstybe nare, savanoriškai siūlančia parengti nacionalinį pareiškimą, išnagrinės, kaip būtų galima pritaikyti metinio apibendrinimo turinį, siekiant išvengti dubliavimo ir sumažinti nereikalingą papildomą našta.

2.9. Papildomos dalys

⁸ Išsamesnę informaciją rasite Europos Audito Rūmų nuomonėje Nr. 6/2007.

Valstybės narės prašomos apsvarstyti galimybę papildyti metinį apibendrinimą bendru patikinimu dėl Europos Bendrijos lėšų naudojimo, tokiu būdu dar kartą patvirtinant savo atskaitomybę už šių lėšų panaudojimą.

Jei valstybės narės renkasi šią galimybę, jos taip pat gali susitarti, kad metinio apibendrinimo auditą atliktų nepriklausoma institucija, taip dar labiau sustiprinant metinio apibendrinimo patikimumą ir Komisijai teikiamo patikinimo lygį.

Siūlomos bendro patikinimo formuluotės pavyzdys:

Remdamasis minėto išlaidų patvirtinimo ir audito rezultatais, manau, kad metais, kurie baigiasi 20.. m. gruodžio 31 d., _____ struktūrinių priemonių valdymo ir kontrolės sistemos, nustatytos 2000–2006 m. ir 2007–2013 m. programavimo laikotarpiams, atitiko taikomus reglamentavimo reikalavimus ir veikė efektyviai, todėl galima deramai patikinti, kad Komisijai pateiktos išlaidų ataskaitos yra teisingos, ir dėl to galima deramai patikinti, kad pagrindinės operacijos yra teisėtos ir tvarkingos.

(pridėti, jei taikoma)

išskyrus šiuos atvejus:

- 1.,*
- 2. ir t. t.*

Galiu patvirtinti, kad siekiant ištaisyti pirmiau nurodytas išimtis, vykdomi toliau išvardijami veiksmai.

Metinio N finansinių metų apibendrinimo, kurį iki N metų vasario 15 d. privalo pateikti bendrai paskirtoji valstybės narės institucija, pavyzdys

Aš, toliau pasirašęs,, atstovaudamas (įstaiga), deramai paskirtai (šalis) pagal (pateikti nuorodą į teisės aktą, kuriuo paskiriama įstaiga) parengti struktūrinių veiksmų ir Europos žuvininkystės fondo (toliau – fondai) metinį apibendrinimą, patvirtinu, kad:

1. 20... .. m. patvirtintos išlaidos

1.1 2007–2013 m. programavimo laikotarpiui

a) 20... m. visos išlaidos buvo sertifikavimo institucijų deklaruotos per SFC2007 ir atitinka Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 56 straipsnyje ir Reglamento (EB) Nr. 1198/2006 55 straipsnyje nustatytus išlaidų finansavimo tinkamumo kriterijus ir paramos gavėjų buvo apmokėtos įgyvendinant pagal veiklos programą atrinktus veiksmus, vadovaujantis Reglamentų (EB) Nr. 1083/2006 ir Nr. 1198/2006 78 straipsnio 1 dalyje nustatytais viešojo įnašo skyrimo sąlygomis.

Patvirtinu, kad nacionalinėse informacinėse finansų stebėsenos sistemose nurodytos išlaidos sutampa su SFC 2007 pateiktomis sumomis, išskyrus šiuos neatitikimus:

Programa	Suma	Pagrindimas
----------	------	-------------

1.2 2000–2006 m. programavimo laikotarpiui

a) 20... m. mokėjimo institucijos pareiškė, kad visos toliau pateiktose 1.2.1 ir 1.2.2 lentelėse nurodytos išlaidos atitinka kiekviename atitinkamame Komisijos sprendime, kuriuo patvirtinama susijusi programa ar projektas, nustatytus tikslus ir Reglamento (EB) Nr. 1260/1999 nuostatas dėl struktūrinių fondų ar atitinkamai Reglamento (EB) Nr. 1164/1994 nuostatas dėl Sanglaudos fondo;

1.2.1 lentelė. 2006–2006 m. patvirtintos⁹ ir Komisijai deklaruotos struktūrinių fondų išlaidos už 20... .. m. (nekaupiamosios sumos, EUR)

EXCEL FORMATAS

⁹ Stulpeliai lentelėje yra tokie patys kaip Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 II priede.

Veiklos programa	Visos faktiškai sumokėtos ¹⁴ ir patvirtintos reikalavimus atitinkančios išlaidos			
	Viešosios		Privačiosios	(Visos) išlaidos
	Bendrijos	Kitos viešosios		
VP1 ERPF (CCI numeris)				
VP2 ERPF (CCI numeris)				
VP1 INTERREG (CCI numeris)				
VP2 INTERREG (CCI numeris)				
VP1 ESF (CCI numeris)				
VP2 ESF (CCI numeris)				
VP1 EŽŪOGF(CCI numeris)				
VP2 EŽŪOGF (CCI numeris)				
VP1 ŽOFI (CCI numeris)				
VP2 ŽOFI (CCI numeris)				
....				
Bendra suma ERPF				
Bendra suma INTERREG				
Bendra suma ESF				
Bendra suma EŽŪOGF				
Bendra suma ŽOFI				
Bendra suma				

1.2.2 lentelė. 2006–2006 m. patvirtintos ir Komisijai deklaruotos Sanglaudos fondo išlaidos už 20... .. m. (nekaupiamosios sumos, EUR)

Projektas	Visos patvirtintos išlaidos (viešosios ir privačiosios)
Sanglaudos fondo projektas Nr. 1 (CCI numeris ir pavadinimas)	
Sanglaudos fondo projektas Nr. 2 (CCI numeris ir pavadinimas)	
....	
Bendra suma SF	

2. 20... .. m. audito veikla

Toliau pateikiamose 2.1 ir 2.2 dalyse nurodyta audito informacija yra galutinė ir tiksli audito veiklos ir susijusių audito institucijų pateiktų vertinimų santrauka.

2.1 2007–2013 m. programavimo laikotarpiui

2.1.1 lentelė. 2007–2013 m. audito nuomonių santrauka¹⁰

Veiklos programa	Audito nuomonė (teigiama, su išlygomis, neigiama ¹¹)	Esminės sąlygos	Kiekybinis trūkumų / pažeidimų įvertinimas	Priemonės, kurių imtasi (sistemings problemoms spręsti)	Klaidų lygiai (nustatyti atlikus veiksmų audita)
VP1 ERPF/SF (CCI numeris)					
VP2 ERPF/SF (CCI numeris)					
VP1 ETB (CCI numeris)					
VP2 ETB (CCI numeris)					
VP1 ESF (CCI numeris)					
VP2 ESF (CCI numeris)					
VP1 EŽF (CCI numeris)					
VP2 EŽF (CCI numeris)					

2.1.2 lentelė. 2007–2013 m. nuo 20... .. liepos 1 d. iki gruodžio 31 d. atlikto sistemų audito rezultatai¹².

Veiklos programa	Audito data	Įstaigos, kuriose atliktas auditas	Išvada dėl sistemos (teigiama, su išlygomis, neigiama)	Esminės sąlygos	Kiekybinis trūkumų / pažeidimų įvertinimas	Priemonės, kurių imtasi (sistemings problemoms spręsti)
VP1 ERPF/SF (CCI numeris)						
VP2 ERPF/SF (CCI numeris)						
VP1 ETB (CCI numeris)						
VP2 ETB (CCI numeris)						
VP1 ESF (CCI numeris)						
VP2 ESF (CCI numeris)						
VP1 EŽF (CCI numeris)						
VP2 EŽF (CCI numeris)						

¹⁰ Visų audito nuomonių ir atitinkamos informacijos iš metinių kontrolės ataskaitų, pateiktų N metų gruodžio 31 d. pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 62 straipsnį ir Reglamento (EB) Nr. 1198/2006 61 straipsnį, dėl N-1 metų liepos 1 d. – N metų birželio 30 d. vietoje atliekamo audito metų (reikėtų įtraukti visas programas), santrauka. Jei valstybė narė nusprendžia grupei programų taikyti bendrą sistemą, šiuos duomenis galima grupuoti pagal programų grupes ir atitinkamą informaciją.

¹¹ Taikytina išimtinai 2009 m. – žr. metinės kontrolės ataskaitos informacinį pranešimą.

¹² Už 6 mėnesių laikotarpį, einantį po laikotarpio, apimančio vietoje atliekamo audito metus, t. y. N metų liepos 1 d. – N metų gruodžio 31 d., turėtų būti pateiktos esminės galutinio audito išvados.

2.2 2000–2006 m. programavimo laikotarpiui

2.2 lentelė. 2000–2006 m. N metais atlikto audito rezultatai

Veiklos programa	Audi to data	Sistemų auditas			Veiksmų auditas	
		Išstaigos, kuriose atliktas auditas	Pagrindiniai rezultatai ir išvados	Priemonės, kurių imtasi (sistemingsoms problemoms spręsti)	Patikrintų sukaupų išlaidų, kurios buvo deklaruotos, procentinė dalis	N-1 metų klaidų lygiai
VP1 ERPF (CCI numeris)						
VP2 ERPF (CCI numeris)						
VP1 INTERREG (CCI numeris)						
VP2 INTERREG (CCI numeris)						
VP1 ESF (CCI numeris)						
VP1 ESF (CCI numeris)						
VP1 EŽUOGF (CCI numeris)						
VP1 EŽUOGF (CCI numeris)						
VP1 ŽOFI (CCI numeris)						
VP2 ŽOFI (CCI numeris)						
....						
SF bendras įvertinimas						

3. Bendra analizė¹⁴

4. Bendro patikinimo pareiškimas¹⁵

(Parašas)

Pareigūno vardas, pavardė

Pareigos, organizacija

Data

¹³ Sukauptos nuo programavimo laikotarpio pradžios.

¹⁴ Žr. gairių 2.6.3 skyrių.

¹⁵ Žr. gairių 2.9 skyrių.